

'Nu komen de problemen pas'

AMCHA helpt al 20 jaar WOII slachtoffers

SCHUILENBURG - Hoewel de oorlog al 63 jaar is afgelopen, blijven de herinneringen aan en de opgedane traumatische ervaringen in die tijd nog altijd voortleven. De Amersfoorters Roel van Praag en Rob Bosch, voorzitter en penningmeester van Stichting Vrienden AMCHA Nederland, zetten zich al jaren in voor de nu in Israël wonende slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog en hun nabestaanden. Ze werven daarbij fondsen voor de behandelcentra van AMCHA die in Israël zijn gevestigd.

door Chantal Schram

Zeker nu is AMCHA (Hebreeuws voor 'Jouw Volk') belangrijker dan ooit. „Je merkt dat mensen die nog een kind waren in de oorlog, en momenteel dus 65 jaar of ouder zijn, nu in de problemen komen”, vertelt Rob Bosch. „Voorals hun wegvalt.” Zijn collega Roel van Praag haakt daar op in: „Het werk van die mensen is gebruikt om zich achter te verschuilen. Daarnaast denken oudere mensen ook veel meer aan vroeger en herbelevende de verschrikkelijke ervaringen dan opnieuw.” Aan familie willen de slachtoffers hun verhaal doorgaans liever niet kwijt. „Je kunt niet uitleggen wat je hebt meegemaakt, dat gevoel dat er bij hoort kennen buitenstaanders niet”, meent Van Praag. „Ouders wilden hun kinderen niet opzadelen met hun zware last. Deze generatie heeft er gewoon over gezweven en heeft nu professionele hulp nodig.” Hulp die specialisten bieden om gevoelens te uiten, te leren verwerken

Rob Bosch (l) en Roel van Praag (r) in hun kantoor.

en slachtoffers uit hun maatschappelijke isolement.

In de verschillende behandelcentra in Israël, waaronder in Tel Aviv en Jeruzalem, kunnen de oorlogsslachtoffers terecht met hun verhaal en hun ervaringen delen met anderen die hetzelfde hebben meegemaakt. „Ze kunnen zo naar binnen lopen. Het is allemaal heel laagdrempelig”, aldus de voorzitter. „Je wordt meteen opgevangen. Voordat je überhaupt de stap hebt gezet, duurt het al een hele lange tijd voor je de drempel over komt. Dan moet je dus niet op een wachtlijst worden gezet.”

De behandeling is doorgaans voor iedereen verschillend. „Elk mens is

immers anders”, stelt Bosch. „Dus de problemen ook. De een heeft hulp van een psychiater nodig, maar er zijn ook mensen die er genoeg aan hebben om met elkaar in een kring liederen te zingen. En anderen delen hun ervaringen door gezamenlijk te bewegen of op een ontspannen manier creatief bezig te zijn. Er is niet één lijn te trekken.”

AMCHA is in 1987 opgezet door Nederlandse joden die na de oorlog naar Israël zijn geëmigreerd en begon in een heel klein kantoor in Jeruzalem. De afgelopen jaren is de organisatie uitgegroeid tot een nationale organisatie met 14 vaste behandelcentra. Van de in totaal

200.000 overlevenden Israël zijn er momenteel ruim 12.000 in behandeling bij AMCHA. „Degenen die weer voldoende opgeknapt zijn en hun oude zelf weer hebben gevonden, worden vaak zelf vrijwilliger. Dat is natuurlijk geweldig. Ze spreken dezelfde taal en weten waar ze het over hebben”, aldus Bosch.

„We proberen ze te begeleiden en hen uit hun isolement te halen”, meent de voorzitter. Wij pogen ze weer terug te brengen in de maatschappij, zodat ze verder kunnen met hun leven.”

◆ Voor meer informatie: www.amcha.nl of tel. 033-4727649.

De Keizer wo(o)rd(t) wijzer

Snuffelen en proeven

Vol verwachting rij ik zaterdag het Eemplein op om mijn 'topstukken' tijdens de snuffelmarkt aan de man te brengen. Want er zat werkelijk voor een vermogen in mijn autootje dat tot aan het dak volgestouwd zat met kunst en antiek.

Zo had ik bijvoorbeeld een 'echte' Renoir voor vijf euro en twee Russische iconen voor twee euro. Ook een prachtig stuk handgemaakt gobelin ging maar voor 3 euro weg. De antiek koperen borden werden niet op hun waarde geschat en deden helaas maar tien euro. De porseleinen engeltjes waar ik mee dacht te scoren, konden weer mee terug. En het kristallen servies was voor de helft geplet door een zware ijzeren strijkbout uit opoes tijd.

Een etagère, die niet compleet was, werd verkocht aan een collega snuffelaar die hem even later in zijn kraam voor het dubbele verkocht.

Tijdens een koffiepauze stootte ik het plastic bekertje om over een prachtig boek, geschreven door ene Hugo Claus. Dus dit meesterwerk kon ook bij het oud papier. Tot overmaat van ramp stond ik ook nog eens vanaf half acht in de vislucht, want de viskramen van De Graaf/Koelewijn/Hopman/Bos/Van Diermen/Korlaar/Heinen/Fieret en Muijs stonden pal tegenover mij.

Zwaar teleurgesteld ben ik om drie uur gaan inpakken want de publieke belangstelling was ook matig waarschijnlijk omdat iedereen zijn geld al met Koninginnedag had uitgegeven.

Ik werd ook steeds somberder want ik had zeker met een paar honderd euro naar Proef Amersfoort willen gaan om daar eens effe lekker te gaan lopen zwaaien met die flappen. Maar er moest helaas dik geld (lees keitjes) bij. Toch moest en zou ik naar 'de Proef' om er gezien te worden, nippend aan een glaasje champagne terwijl ik een paar oesters leegslurp. De keitjes vlogen de enveloppen uit en in no-time was mijn rommelmarktgeld er doorheen gejaagd. Bij een Grieks restaurant werden we echter getrakteerd, dus dat was een geweldige meevaller. Dikke kus voor Selma Gregoriades, die ook nog eens de aanmoedigingsprijs in ontvangst mocht nemen.

Maar totaal onverwacht werd ondergetekende op de valreep nog 'gesponsord' door Wijnand van Haselen die het proefterrein moest verlaten en niet zo snel wist waar hij zijn resterende keitjes kwijt kon. In zijn omvangrijk netwerk zit natuurlijk ook uw stukjesschrijver, dus voelde ik opeens dat er wat in mijn borstzakje werd geschoven en kon ik nog net de sympathieke makelaar haastig zien verdwijnen in de menigte.

Ik moest nu wel tot het einde blijven en heb het heel zwaar gehad de volgende morgen. Want er moest ook nog gevoetbald worden in Elst bij Oranje Wit.

We hadden precies elf man, dus ik moest een hele wedstrijd voetballen, maar De Keizer heeft het, op zijn tandvlees, gered. Leuke bijkomstigheid is dat ik ook nog eens met een sublieme kopbal de gelijkmaker scoorde waardoor mijn weekend weer niet stuk kon. Maandagmorgen was daarom de batterij helemaal leeg en werden we door tennisclub het Soesterkwartier met 6-2 geveegd. Omdat uw columnist speelde als een drijfnet krant.

Joop de Keizer

Kanonschot opent tweede muurroute

BINNENSTAD - „Eigenlijk hebben we twee vliegen in één klap geslagen”, vertelt Hans van der Veen, schipper/verteller van Stichting Waterlijn. „Op deze manier konden we én de nieuwe route openen én aandacht geven aan de kanonniers van Amersfoort.” Donderdag luidde burgemeester Van Vliet-Kuiper de Tweede Muurroute in met een heus kanonschot.

door Chantal Schram

Al jaren werd er over de nieuwe

route nagedacht. Maar toch werd pas eind vorig jaar echt in de geschiedenis van de tweede stadsmuur gedoken. Van der Veen: „We waren er in eerste instantie een beetje huiverig voor. We dachten dat er veel te weinig over te vertellen zou zijn.” Een onterechte verwachting, zo blijkt. „Uiteindelijk hadden we veel te veel informatie vergaard. We moesten een heleboel schrappen om er een bruikbaar verhaal van te maken.”

Dit voorjaar werden de 'waterlijners' geïnstrueerd over de nieuwe route. Zo kwam ook plotseling het idee voor een kanon naar boven

drijven. „Het was gewoon een geintje, gekkigheid eigenlijk. Maar uiteindelijk hebben we het idee toch opgepakt”, vertelt de schipper. „We hebben contact gezocht met de Schutterij van 's-Hertogenbosch en ze uitgenodigd om in uniform en al de opening bij te wonen.”

Plannen voor een Amersfoortse schutterij zijn ook al in volle gang. Opschieten doet het echter nog niet. „Maar het kost heel veel moeite om aan alle eisen te voldoen en vergunningen te krijgen voor het kanon en buskruit”, zucht Van der Veen. „Het kopen van een kanon is het pro-

bleem niet. Die worden nog volop gemaakt.” Burgemeester Van Vliet-Kuiper was in ieder geval wel te spreken over het plan. „Ze was heel positief en vond dat Amersfoort het ook echt nodig heeft. Ze gaat haar best doen.”

De omwonenden van de route zijn erg te spreken over het initiatief. Van der Veen: „Tegenwoordig kan je niets meer ondernemen of de mensen hebben wat te klagen. Hier vinden ze het juist geweldig. Er komt eindelijk weer leven in de brouwerij.”

Route

Vanaf de opstapplaats aan de Krommestraat vaart de boot via de Kortegracht onder andere onder de Bollebrug door, langs de Monnickendamport, Kamp en de Bloemendalstraat. Bij de Koppelpoort wordt uitgestapt. Daar wordt via het Spui naar het Havik gelopen, waar de tocht eindigt.

Enkele hoogtepunten

Huis met de paarse ruiten: Het huis van tabakshandelaar Benjamin Cohen. Nu onderdeel van de Lieve Vrouw ter Eem, maar wordt in 2009 gesloten.

Park: Tijdens de route wordt gevaren langs het door Van Lunteren en Zocher ontworpen van. De paden zijn zo gelegd dat op iedere hoek een ander uitzicht is te aanschouwen.

Joodse begraafplaatsen: Ook komt de boot langs een oude Sefardische en Asjkenazische begraafplaats. Pas geleden is er een Asjkenazische steen gevonden. Er zijn plannen om deze na te maken en op de oude plekken terug te zetten.

Sc hipper-vertellers Alex van Nijkerk (l) en Hans van der Veen (r) bewonderen de overblijfselen van de tweede stadsmuur.